

80 LAT TEMU POLSCY MATEMATYCY ZŁAMALI „ENIGMĘ”

Pod koniec grudnia 1932 roku Marian Rejewski odczytał pierwsze informacje przesyłane za pośrednictwem niemieckiej maszyny szyfrującej „Enigma”.

Marian Rejewski

Współautorami złamania kodu „Enigmy” byli Jerzy Różycki i Henryk Zygalski. Matematycy Rejewski, Różycki i Zygalski, studenci Uniwersytetu Poznańskiego, uczestniczyli w kursie dla kryptologów zorganizowanym na tej uczelni przy współudziale wojska. Po ukończeniu kursu zostali zatrudnieni w 1930 roku w Biurze Szyfrów Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. Rozpracowywali tajemnicę działania niemieckiej elektromechanicznej maszyny szyfrującej „Enigma”. Skonstruowana w latach 20. XX wieku miała służyć utajnieniu korespondencji handlowej. Szybko jednak wykorzystano ją w niemieckich siłach zbrojnych. Polacy osiągnęli sukces dzięki zastosowaniu metody matematycznej zamiast lingwistycznej. Na ten pomysł wpadł ppłk Maksymilian Ciężki z Biura Szyfrów.

Trzej matematycy zaprojektowali kopię maszyny szyfrującej. Egzemplarze tego urządzenia powstawały w warszawskiej Wytwórni Radiotechnicznej AVA. Kilka połączonych ze sobą maszyn tworzyło tzw. bombę kryptologiczną, przeznaczoną do automatycznego łamania niemieckiego szyfru.

Latem 1939 roku polskie władze wojskowe przekazały do Francji i Wielkiej Brytanii egzemplarze kopii maszyny „Enigma” wraz z informacjami dotyczącymi złamanego szyfru. Prace nad łamaniem kolejnych wersji i udoskonaleniami szyfru „Enigmy” kontynuowano w brytyjskim ośrodku kryptologicznym w Bletchley Park. Zdaniem historyków dzięki temu, że alianci znali informacje przesyłane przez „Enigmę”, II wojna światowa trwała krócej o 2-3 lata. Informacje o rozszyfrowaniu Enigmy były utajnione do lat 70. XX wieku. Później maszyny wyszły z użycia i wiele egzemplarzy trafiło do zbiorów muzealnych w Europie i Stanach Zjednoczonych. W Polsce ocalałe Enigmy znajdują się w Muzeum Techniki (wersja M4 przekazana z Bletchley Park) i Muzeum Wojska Polskiego (wersja wojskowa

trójwirmikowa i handlowa) w Warszawie, Muzeum Wojska w Białymstoku i Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu.

ENIGMA na wystawie Muzeum Techniki w Warszawie

W 2000 roku Marian Rejewski, Jerzy Różycki i Henryk Zygalski zostali pośmiertnie odznaczeni Krzyżami Wielkimi Orderu Odrodzenia Polski.

Źródło: Niezalezna.pl/PAP/Wikipedia